

Nakon izvršenog sravnjivanja sa izvornim tekstom, utvrđeno je da se u Pravilniku o interoperabilnosti europske mreže za upravljanje zračnim prometom, broj 1-1-02-2-547-1/10, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 45/10, na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku potkrala greška, te se daje sljedeća

ISPRAVKA

PRAVILNIKA O INTEROPERABILNOSTI EUROPSKE MREŽE ZA UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

U Dodatku I umjesto:

"Propis (EC) 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. godine o pružanju usluga zračne navigacije u Jedinственном europskom nebu (propis o pružanju usluga), (Tekst relevantan za EEA), u punom tekstu"

dodaje se:

PROPIS (EC) Br. 552/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 10. ožujka 2004. godine

o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom

(Propis o interoperabilnosti)

(tekst relevantan za EEA)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

Poštujući Ugovor o uspostavljanju Europske zajednice, a posebno članak 80(2),

Poštujući prijedlog Komisije,

Poštujući mišljenje Europskog Ekonomskog i Socijalnog Komiteta ,

Poštujući mišljenje Komiteta Regiona,

Postupajući u skladu sa procedurom navedenoj u članku 251 Ugovora , u svjetlu zajedničkog teksta odobrenog od Komiteta izmirenja 11. prosinca 2003. godine,

Gdje:

(1) Za stvaranje Jedinственного europskog neba, trebaju biti usvojene mjere u odnosu na sustave, sastavne dijelove i sastavne procedure sa ciljem osiguravanja interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (EATMN) dosljedne odredbi o uslugama zračne navigacije navedenoj u Propisu (EC) Br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004 o pružanju usluga zračne navigacije u Jedinственном europskom nebu (Propis o pružanju usluga) i organizaciji i upotrebi zračnog prostora navedenoj u Propisu (EC) Br. 551/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2003. godine o organizaciji i upotrebi zračnog prostora u Jedinственном europskom nebu (Propis o zračnom prostoru).

(2) Izvješće Grupe na viskom nivou o Jedinственном europskom nebu potvrdilo je potrebu za uspostavljanje tehničkog propisa na bazi "novog pristupa" u skladu sa Odlukom Vijeća od 7. svibnja 1985. godine o novom pristupu tehničkom usaglašavanju i standardima gdje su osnovni zahtjevi, pravila i standardi dopunjeni i konzistentni.

- (3) Propis (EC) Br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. godine (okvirni Propis) postavlja okvir za stvaranje Jedinštenog europskog neba.
- (4) Izvješće Grupe na viskom nivou je potvrdilo da iako je postignut napredak za vrijeme nekoliko posljednjih godina u smjeru bezprijekorne operacije EATMN-a, situacija još uvijek ostaje nezadovoljavajuća, sa niskim nivoom integracije između nacionalnih sustava upravljanja zračnim prometom i sporog predstavljanja novih koncepata operacije i tehnologije potrebne za isporuku dodatno zahtijevanih kapaciteta.
- (5) Unapređujući nivo integracije na novou Zajednice rezultirati će boljom efikasnošću i nižim troškovima nabavke sustava i održavanja i poboljšanom operativnom koordinacijom.
- (6) Preovlađivanje nacionalnih tehničkih specifikacija korištenih u nabavci je dovela do fragmentacije tržišta sustava i ne olakšava industrijsku suradnju na nivou Zajednice; kao rezultat toga, industrija je posebno pogođena zbog potrebe da značajno prilagodi svoje proizvode svakom nacionalnom tržištu; ova praksa čini razvoj i implementaciju nove tehnologije nepotrebno teškom i usporavaju predstavljanje novih operativnih koncepata potrebnih za povećanje kapaciteta.
- (7) Stoga je u interesu svih uključenih u upravljanje zračnim prometom da razviju novi partnerski pristup dozvoljavajući uravnoteženo uključanje svih strana i stimulirajući kreativnost i podjelu znanja, iskustva i rizika; takvo partnerstvo treba ići ka definisanju, u suradnji sa industrijom, povezanog skupa specifikacija Zajednice koji može ispuniti najširi mogući opseg potreba.
- (8) Unutarnje tržište je cilj Zajednice i stoga mjere poduzete u skladu sa ovim Propisom trebaju doprinjeti njegovom progresivnom razvoju u ovom sektoru.
- (9) Stoga je pogodno definisati osnovne zahtjeve koji se trebaju primjeniti na Europsku mrežu upravljanja zračnim prometom, njenim sustavima, sastavnim dijelovima i sastavnim procedurama.
- (10) Pravila implementiranja interoperabilnosti trebaju biti napravljena za sustave kada god je neophodno dopuniti ili dalje pročistiti osnovne zahtjeve; ta pravila također trebaju biti napravljena gdje je neophodno olakšati koordinirano predstavljanje novih, ugovorenih i validiranih koncepata operacija ili tehnologija; usklađenost sa ovim pravilima se treba konstantno održavati; ova pravila se trebaju oslanjati na pravila i standarde razvijene od strane međunarodnih organizacija kao što su Eurocontrol ili ICAO.
- (11) Razvoj i usvajanje specifikacija Zajednice u vezi sa EATMN, njenih sustava i sastavnih dijelova i sastavnih procedura je odgovarajući način definiranja tehničkih i operativnih uslova neophodnih za ispunjavanje osnovnih zahtjeva i bitnih pravila implementacije interoperabilnosti; usklađenost sa objavljenim specifikacijama Zajednice, koji ostaju na dobrovoljnoj osnovi, stvara pretpostavku usklađenosti sa osnovnim zahtjevima i bitnim pravilima implementacije interoperabilnosti.
- (12) Specifikacije Zajednice trebaju biti uspostavljene od strane Europskih organa za standardizaciju u vezi sa Europskom organizacijom za opremu u civilnom zrakoplovstvu (Eurocae) i Eurocontrol-a, u skladu sa generalnim procedurama Zajednice za standardizaciju.
- (13) Procedure koje regulišu procjenu usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu sastavnih dijelova trebaju biti temeljene na upotrebi modula pokrivenih Odlukom Vijeća 93/465/EEC od 22. srpnja 1993. godine u vezi sa modulima za razne faze procedura procjene usklađenosti i pravila za dodjelu i upotrebu oznaka CE usklađenosti, koje se namjeravaju upotrebiti u direktivama tehničkog usaglašavanja ; dokle god je neophodno, ovi moduli trebaju biti prošireni kako bi pokrili specifične zahtjeve zainteresovanih industrija.
- (14) Dotično tržište je malo i sastoji se od sustava i sastavnih dijelova korištenih skoro ekskluzivno za svrhe upravljanja zračnim prometom i nisu namjenjeni za opću javnost; stoga bi bilo previše dodjeliti CE oznaku sastavnim dijelovima jer, na bazi procjene saglasnosti i/ili pogodnosti za upotrebu, deklaracija suglasnosti proizvođača je dovoljna; to ne bi trebalo utjecati na obvezu proizvođača da dodjeli CE oznaku određenim sastavnim dijelovima sa ciljem da potvrdi njihovu usklađenost sa drugim legislativama Zajednice koje se odnose na njih.

(15) Stavljanje u upotrebu sustava upravljanja zračnim prometom treba biti predmet verifikacije usklađenosti sa osnovnim zahtjevima i bitnom pravilima implementacije interoperabilnosti; upotreba specifikacija Zajednice stvara pretpostavku usklađenosti sa osnovnim zahtjevima i bitnim pravilima implementacije interoperabilnosti.

(16) Potpuna primjena ovog Propisa treba biti ostvarena prelaznom strategijom dizajniranom da ostvari ciljeve ovog Propisa ne stvarajući neopravdane prepreke troškovne opravdanosti u očuvanju postojeće infrastrukture.

(17) U okviru relevantne legislative Zajednice, treba se posvetiti praznja potrebi da se osiguraju:

- usaglašeni uslovi s obzirom na dostupnost i efikasnu upotrebu radio spektra potrebnog za implementaciju Jedinog europskog neba, uključujući aspekte elektromagnetne kompatibilnosti,
- zaštita usluga koje se odnose na životnu sigurnost od štetnih uplitanja,
- efikasna i odgovarajuća upotreba frekvencija dodijeljenih i ekskluzivno upravljanih zrakoplovnim sektorom.

(18) Odluka Vijeća 93/65/EEC od 19. srpnja 1993. godine o definiciji i upotrebi kompatibilnih tehničkih specifikacija za nabavku opreme i sustava za upravljanje zračnim prometom je ograničena dodjelom strana; ovaj Propis je sveobuhvatniji u tome što određuje obveze svih sudionika, uključujući pružatelje usluga zračne navigacije, korisnike zračnog prostora, industriju i aerodrome i brine se kako za pravila primjenjiva za sve, tako i za usvajanje specifikacija Zajednice što, iako je dobrovoljno, stvara pretpostavku saglasnosti sa osnovnim zahtjevima. Stoga, Odluka 93/65/EEC, Odluka Komisije 97/15/EC od 25. ožujka 1997. godine usvajajući standarde Eurocontrol-a i dopunjujući Odluku Vijeća 93/65/EEC o definiciji i upotrebi kompatibilnih tehničkih specifikacija za nabavku opreme i sustava za upravljanje zračnim prometom i Propisi Komisije (EC) Br. 2080/2000 od 6. rujna 2000. godine usvajajući standarde Eurocontrol-a i dopunjujući Odluku 97/15/EC i (EC) Br. 980/2002 od 4. lipnja 2002. godine dopunjujući Propis (EC) Br. 2082/2000 trebaju biti ukinute nakon prelaznog perioda.

(19) Radi legalne sigurnosti važno je osigurati da suština određenih odredbi legislative Zajednice usvojene na bazi Odluke 93/65/EEC, ostane na snazi nepromijenjena. Usvajanje pravila implementacije pod ovim Propisom koja odgovaraju takvim odredbama zahtijevati će određeno vrijeme,

SU USVOJILI OVAJ PROPIS:

POGLAVLJE I

OPĆE ODREDBE

Članak 1. Cilj i opseg

1. Unutar opsega okvirnog Propisa, ovaj Propis se odnosi na interoperabilnost EATMN-a.
2. Ovaj Propis će se primjenjivati na sustave, njihove sastavne dijelove i sastavne procedure identifikovane u Aneksu I.
3. Cilj ovog Propisa je da postigne interoperabilnost između različitih sustava, sastavnih dijelova i sastavnih procedura EATMN-a, poštujući relevantna međunarodna pravila. Ovaj Propis također cilja na osiguravanje koordiniranog i brzog predstavljanja novih ugovorenih i validiranih koncepata operacija ili tehnologije u upravljanju zračnim prometom.

POGLAVLJE II

OSNOVNI ZAHTJEVI, PRAVILA IMPLEMENTACIJE INTEROPERABILNOSTI I SPECIFIKACIJE ZAJEDNICE

Članak 2. Osnovni zahtjevi

EATMN, njeni sustavi i njihovi sastavni dijelovi i sastavne procedure će ispuniti osnovne zahtjeve. Osnovni zahtjevi su određeni u Aneksu II.

Članak 3. Pravila implementacije interoperabilnosti

1. Pravila implementacije interoperabilnosti bit će uspostavljena kada god je neophodno postići ciljeve ovog Propisa na dosljedan način.
2. Sustavi, sastavni dijelovi i sastavne procedure će biti usklađeni sa relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti kroz njihov životni ciklus.
3. Pravila implementacije interoperabilnosti će posebno:
 - (a) odrediti bilo koje specifične zahtjeve koji dopunjuju ili prečišćavaju osnovne zahtjeve, posebno u smislu sigurnosti, potpunih operacija i izvođenja; i/ili
 - (b) opisati, gdje je pogodno, bilo koje specifične zahtjeve koji dopunjuju ili prečišćavaju osnovne zahtjeve, posebno u odnosu na koordinirano predstavljanje novih, ugovorenih i validiranih koncepata operacija ili tehnologija; i/ili
 - (c) odrediti sastavne dijelove kada se tretiraju sustavi; i/ili
 - (d) opisati specifične procedure procjene usklađenosti uključujući, gdje je pogodno, informirana tijela kao što je navedeno u članku 8, na osnovu modula definisanih u Odluci 93/465/EEC koji će se upotrebiti za procjenu usklađenosti ili podobnosti za upotrebu sastavnih dijelova kao i za verifikaciju sustava; i/ili
 - (e) specificirati uvjete implementacije uključujući, gdje je pogodno, datum do kojeg se zahtijeva da su svi relevantni sudionici u usklađeni sa njima.
4. Priprema, usvajanje i pregled pravila implementacije interoperabilnosti će uzeti u obzir predviđene troškove i dobit tehničkih rješenja na način kojim oni mogu biti usklađeni, sa pogledom na definisanje najboljeg rješenja, uzimajući u obzir održavanje ugovorenog visoke razine sigurnosti. Procjena toškova i dobiti ovih rješenja za sve zainteresirane sudionike bit će priložena svakom nacrtu pravila implementacije interoperabilnosti.
5. Pravila implementacije interoperabilnosti bit će uspostavljena u skladu sa procedurom iz članka 8 okvirnog Propisa.

Članak 4. Specifikacije Zajednice

1. U težnji ka cilju ovog Propisa, specifikacije Zajednice mogu biti uspostavljene. Takve specifikacije mogu biti:
 - (a) Europski standardi za sustave ili sastavne dijelove, zajedno sa relevantnim procedurama, napravljenih od strane tijela Europske standardizacije u suradnji sa Eurocae, u mandatu od Komisije u skladu sa člankom 6(4) Odluke 98/34/EC Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. godine donoseći proceduru za pružanje informacija na polju tehničkih standarda i propisa i shodno generalnim direktivama o suradnji između Komisije i tijela standardizacije potpisanim 13. studenog 1984. godine;ili
 - (b) Specifikacije napravljene od strane Eurocontrol-a po pitanju operativne koordinacije između pružatelja usluga zračne navigacije, odgovor na zahtjev Komisije u skladu sa procedurom navedenoj u članku 5(2) okvirnog Propisa.

2. Što se tiče sustava, suglasnost sa osnovnim zahtjevima i/ili pravilima implementacije interoperabilnosti se pretpostavlja, zajedno sa sastavnim procedurama ili sastavnim dijelovima koji ispunjavaju relevantne specifikacije Zajednice i čije su reference objavljene u Službenom glasniku Europske unije.
3. Komisija će objaviti reference europskim standardima navedenim u paragrafu 1(a) u Službenom glasniku Europske unije.
4. Reference standardima Eurocontrol-a navedene u paragrafu 1(b) će biti objavljene od strane Komisije u Službenom glasniku Europske unije u skladu sa procedurom navedenoj u članku 5(2) okvirnog Propisa.
5. Tamo gdje Država članica ili Komisija smatra da usklađenost sa objavljenom specifikacijom Zajednice ne osigurava saglasnost sa osnovnim zahtjevima i/ili pravilima implementacije interoperabilnosti za koje je spomenuta specifikacija Zajednice namijenjena da pokrije, procedura navedena u članku 5(2) okvirnog Propisa će biti primjenjena.
6. U slučaju nedostataka u objavljenim europskim standardima, djelomično ili potpuno povlačenje tih standarda iz publikacija koje ih sadrže, ili amandmana, može se odlučiti u skladu sa procedurom navedenoj u članku 5(2) okvirnog Propisa, nakon konsultacije komiteta navedenog u članku 5 Odluke 98/34/EC.
7. U slučaju nedostataka u objavljenim standardima Eurocontrol-a, djelomično ili potpuno povlačenje tih standarda iz publikacija koje ih sadrže, ili amandmana, može biti odlučeno u skladu sa procedurom navedenoj u članku 5(2) okvirnog Propisa.

POGLAVLJE III

VERIFIKACIJA SUGLASNOSTI

Članak 5.

EC deklaracija o suglasnosti ili pogodnosti za upotrebu sastavnih dijelova

1. Sastavni dijelovi će biti praćeni EC deklaracijom o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu. Elementi ove deklaracije su postavljeni u Aneksu III.
2. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik postavljen u Zajednici, će osigurati i deklarirati, u smislu EC deklaracije o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu, da je primijenio odredbe postavljene u osnovnim zahtjevima i u relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti.
3. Saglasnost sa osnovnim zahtjevima i relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti bit će pretpostavljena u odnosu na one sastavne dijelove koji su praćeni sa EC deklaracijom o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu.
4. Relevantna pravila implementacije interoperabilnosti će identificirati, gdje je pogodno, zadatke koji se odnose na procjenu usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu sastavnih dijelova koji će biti izvršeni od strane informiranih tijela navedenih u članku 8.

Članak 6.

EC deklaracija o verifikaciji sustava

1. Sustavi će biti predmet EC verifikacije od strane pružatelja usluga zračne navigacije u skladu sa relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti, da bi se osiguralo da su ispunjavaju osnovne zahtjeve ovog Propisa i pravila implementacije interoperabilnosti, kada budu integrirani u EATMN.
2. Prije nego što se sustav pusti u rad, relevantni pružatelj usluga zračne navigacije će uspostaviti EC deklaraciju o verifikaciji, potvrđujući usklađenost, i podnijet će ga nadzornoj vlasti zajedno sa tehničkim dokumentima.

3. Relevantna pravila implementacije interoperabilnosti će identifikovati, gdje je pogodno, zadatke koji se odnose na verifikaciju sustava koji će biti izvršeni od strane objavljenih tijela navedenih u članku 8.

4. EC deklaracija o verifikaciji će biti bez predrasuda prema bilo kojoj procjeni za koju nacionalna nadzorna vlast može imati potrebu za sprovođenje van polja interoperabilnosti.

Članak 7.

Zaštite

1. Gdje se nacionalna nadzorna vlast uvjeri da:

(a) sastavni dio praćen sa EC deklaracijom o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu, ili

(b) sustav praćen sa EC deklaracijom o verifikaciji,

nije u saglasnosti sa osnovnim zahtjevima i/ili relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti, ona će, sa obzirom na potrebu da osigura sigurnost i kontinuitet operacija, preduzeti sve mjere neophodne da ograniči područje primjene tog sastavnog dijela ili sustava ili da zabrani njegovu upotrebu pod odgovornosti vlasti.

2. Dotična država članica će odmah informirati Komisiju o takvim mjerama, navodeći razloge i posebno, da li je po njenom mišljenju nesaglasnost sa osnovnim zahtjevima zbog:

(a) neuspjeha u ispunjenju osnovnih zahtjeva;

(b) nepravilne primjene pravila implementacije interoperabilnosti i/ili specifikacija Zajednice;

(c) nepravilnosti u pravilima implementacije interoperabilnosti i/ili specifikacijama Zajednice

3. Što je prije moguće, Komisija će se konsultirati sa umiješanim stranama. Nakon takve konsultacije, Komisija će informirati državu članicu o svojim nalazima i mišljenju da li su mjere poduzete od strane nacionalne nadzorne vlasti opravdane.

4. Gdje Komisija ustanovi da mjere poduzete od strane nacionalne nadzorne vlasti nisu opravdane, zatražit će od pogođene države članice povlačenje tih mjera bez odgađanja. Ona će odmah informirati proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika postavljenog u Zajednici.

5. Gdje Komisija ustanovi da je neusklađenost sa osnovnim zahtjevima nastala zbog nepravilne primjene pravila implementacije interoperabilnosti i/ili specifikacija Zajednice, dotična država članica će preduzeti potrebne mjere protiv izdavaoca deklaracije o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu ili EC deklaracije o verifikaciji i informirati će Komisiju i druge države članice.

6. Gdje Komisija ustanovi da je neusklađenost sa osnovnim zahtjevima nastala zbog nepravilnosti u specifikacijama Zajednice, procedure navedene u članku 4(6) ili (7) će se primijeniti.

Članak 8.

Informirana tijela

1. Države članice će obavijestiti Komisiju i druge države članice tijela koje su odredile da izvršavaju zadatke koji se odnose na procjenu usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu navedena u članku 5, i/ili verifikacije navedene u članku 6, navodeći područje odgovornosti svakog tijela i njegov identifikacijski broj dobijen od strane Komisije. Komisija će objaviti u Službenom glasniku Europske unije listu tijela, njihove identifikacijske brojeve i područja odgovornosti i ažurirati će tu listu.

2. Države članice će primijeniti kriterij naveden u Aneksu V za procjenu tijela koja će biti objavljena. Tijela koja ispunjavaju kriterij procijene predviđen u europskim standardima smatrati će se da ispunjavaju spomenuti kriterij.

3. Države članice će povući obavijest o informiranom tijelu koje više ne ispunjava kriterij naveden u Aneksu V. One će odmah informirati Komisiju i druge države članice.

4. Bez predrasuda prema zahtjevima navedenim u paragrafima 1, 2 i 3, države članice mogu odlučiti da odrede organizacije priznate u skladu sa člankom 3 Propisa o pružanju usluga kao informirana tijela.

POGLAVLJE IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9. Revizija aneksa

U slučaju bilo kakvih tehničkih ili operativnih razvoja, može biti napravljena korekcija Aneksa I i II u skladu sa procedurom navedenoj u članku 5(3) okvirnog Propisa.

Članak 10. Prijelazne odredbe

1. Počevši od 20. listopada 2005. godine, osnovni zahtjevi će se primjenjivati na puštanje u rad sustava i sastavnih dijelova EATMN-a, ako nije drugačije navedeno u relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti.

2. Usklađenost sa osnovnim zahtjevima će biti zahtijevana za sve sustave i sastavne dijelove EATMN-a trenutno u opraciji do 20. travnja 2011. godine, ako nije drugačije navedeno u relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti.

3. Tamo gdje su sustavi EATMN-a već naručeni ili obvezujući ugovori sa posljedicama potpisani

- prije datuma stupanja na snagu ovog Propisa, ili gdje je pogodno,
- prije datuma stupanja na snagu jednog ili više relevantnih pravila implementacije interoperabilnosti,

tako da usklađenost sa osnovnim zahtjevima i/ili relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti ne može biti garantovana u okviru vremenskog ograničenja spomenutog u paragrafu 1, dotične države članice će prenositi detaljne informacije Komisiji o osnovnim zahtjevima i/ili relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti gdje je nesigurnost o usklađenost identifikovana.

Komisija će se konsultirati sa zainteresovanim stranama, nakon čega će donijeti odluku u usklađenost sa procedurom navedenoj u članku 5(3) okvirnog Propisa.

Članak 11. Ukidanje

Odluke 93/65/EEC i 97/15/EC i Propisi (EC) Br. 2082/2000 i 980/2002 bit će ukinuti 20. listopada 2005. godine.

Članak 12. Stupanje na snagu

Ovaj Propis stupa na snagu dvadeset dana od njegovog objavljivanja u Službenom glasniku Europske unije.

Ovaj Propis bit će obvezan u cijelosti i izravno primijenjen u svim državama članicama.

Donesen u Strazburu, 10. ožujka 2004. godine

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
D. ROCHE

ANEKS I

LISTA SUSTAVA ZA USLUGE ZRAČNE NAVIGACIJE

U svrhe ovog Propisa EATMN je dalje podijeljen na osam sustava.

1. Sustavi i procedure za upravljanje zračnim prostorom.
2. Sustavi i procedure za upravljanje tokom zračnog prometa.
3. Sustavi i procedure za usluge zračnog prometa, posebno sustavi za obradu podataka leta, sustavi za obradu podataka nadgledanja i sustavi međusklopa čovjek-mašina.
4. Komunikacijski sustavi i procedure za zemlja-zemlja, zrak-zemlja i zrak-zrak komunikacije.
5. Navigacijski sustavi i procedure.
6. Sustavi i procedure nadgledanja.
7. Sustavi i procedure za usluge zrakoplovnih informacija.
8. Sustavi i procedure za upotrebu meteoroloških informacija.

ANEKS II

OSNOVNI ZAHTJEVI

Dio A: Opći zahtjevi

Ovo su zahtjevi širom mreže koji su generalno primjenjivi na svaki od sustava identifikovanih u Aneksu I.

1. Potpune operacije

Sustavi upravljanja zračnim prometom i njihovi sastavni dijelovi će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da se osiguraju potpune operacije EATMN-a za svo vrijeme i za sve faze leta. Potpune operacije mogu biti izražene, naročito, u pogledu razmjene informacija, uključujući relevantne informacije o operativnom statusu, opće razumijevanje informacija, uporedive osobine obrade i sastavne procedure što omogućava zajedničke operativne performanse ugovorene za cijeli ili za dijelove EATMN-a.

2. Podrška novim konceptima operacija

EATMN, njeni sustavi i sastavni dijelovi će poduprijeti, na koordiniranoj osnovi, nove ugovorene i validirane koncepte operacija što poboljšava kvalitet i efektivnost usluga zračne navigacije, posebno u pogledu sigurnosti i kapaciteta.

Potencijal novih koncepata, kao što je suradničko donošenje odluka, povećanje automatizacije i alternativnih metoda povjeravanja odgovornosti razdvajanja, će biti ispitan uzimajući u obzir tehnološke razvoje i njihovu sigurnu implementaciju, nakon validacije.

3. Sigurnost

Sustavi i operacije EATMN-a će postići ugovorene visoke razine sigurnosti. Ugovoreno upravljanje sigurnošću i metodologije izvještavanja će biti uspostavljene za postizanje ovoga.

S obzirom na odgovarajuće bazirane sustave na zemlji, ili njihove dijelove, ove visoke razine sigurnosti će biti poboljšani mrežama sigurnosti koje će biti predmet ugovorenih zajedničkih karakteristika performansi.

Usaglašeni komplet zahtjeva sigurnosti za dizajn, implementaciju, održavanje i operaciju sustava i njihovih sastavnih dijelova, za uobičajen i degradirane načine operacije, bit će definisani sa obzirom na postizanje ugovorenih nivoa sigurnosti, za sve faze leta i za cijeli EATMN.

Sustavi će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da su zadaci dodijeljeni kontrolnom osoblju kompatibilni sa ljudskim mogućnostima, u uobičajenim i degradiranim načinima operacija i da su dosljedni sa zahtjevanim nivoim sigurnosti.

Sustavi će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da budu neometani štetnim uplitanjima u njihovom uobičajenom operativnom okruženju.

4. Civilno-vojna suradnja

EATMN, njeni sustavi i njihovi sastavni dijelovi će poduprijeti progresivnu implementaciju civilno/vojne koordinacije, do opsega potrebnog za efektivan zračni prostor i upravljanje tokom zračnog prometa i sigurnu i efikasnu upotrebu zračnog prostora od strane svih korisnika, kroz primjenu koncepta fleksibilne upotrebe zračnog prostora.

Za postizanje ovih ciljeva, EATMN, njeni sustavi i njihovi sastavni dijelovi će poduprijeti blagovremenu razmijenu ispravnih i dosljednih informacija koje pokrivaju sve faze leta, između civilnih i vojnih strana.

Treba voditi računa o nacionalnim zahtjevima sigurnosti.

5. Ograničenja očuvanja okoliša

Sustavi i operacije EATMN-a će uzeti u obzir potrebu da se minimizira oštećenje okoliša u skladu sa legislativom Zajednice.

6. Principi upravljanja logičnom izgradnjom sustava

Sustavi će biti dizajnirani i progresivno integrirani sa ciljem postizanja povezane i više usaglašene, evolutivne i validirane logične izgradnje u okviru EATMN-a.

7. Principi upravljanja konstrukcijom sustava

Sustavi će biti dizajnirani, izgrađeni i održavani na temelju principa zvučnog inženjeringa, posebno oni koji se odnose na modularnost, omogućujući zamijenljivost sastavnih dijelova, visoku dostupnost i toleranciju izlišnosti i greške kritičnih sastavnih dijelova.

Dio B: Specifični zahtjevi

Ovo su zahtjevi specifični za svaki sustav i dopunjuju i dalje prerađuju generalne zahtjeve.

1. Sustavi i procedure za upravljanje zračnim prostorom

1.1. Potpune operacije

Informacije koje se odnose na pred-taktičke i taktičke aspekte dostupnosti zračnog prostora biti će date svim zainteresiranim stranama na ispravan i blagovremen način, kako bi se osigurala efikasna dodijela i upotreba zračnog prostora od strane svih korisnika zračnog prostora. Pri ovome trebalo bi uzeti u obzir nacionalne zahtjeve sigurnosti.

2. Sustavi i procedure za upravljanje tokom zračnog prometa

2.1. Potpune operacije

Sustavi i procedure za upravljanje tokom zračnog prometa će poduprijeti razmijenu ispravnih, povezanih i relevantnih strateških, pred-taktičkih i taktičkih, kako je primjenljivo, letaćkih informacija koje pokrivaju sve faze leta i nude mogućnosti dijelova sa pogledom na postizanje optimizirane upotrebe zračnog prostora.

3. Sustavi i procedure za usluge u zračnom prometu

3.1. Sustavi obrade podataka leta

3.1.1. Potpune operacije

Sustavi obrade podataka leta će biti interoperabilni u smislu blagovremene razmjene ispravnih i dosljednih informacija i zajedničkog operativnog razumijevanja tih informacija, u cilju osiguranja povezanog i dosljednog procesa planiranja i efikasnosti resursa taktičke koordinacije kroz EATMN za vrijeme svih faza leta.

Da bi se osigurala sigurna, glatka i brza obrada kroz EATMN, performanse obrade podataka leta biti će ekvivalentne i odgovarajuće za dato okruženje (površina, aerodromska zona manevrisanja (TMA), en route), sa poznatim karakteristikama prometa i eksploatacije pod ugovorenim i validiranim operativnim konceptom, posebno u smislu preciznosti i tolerancije greške rezultata obrade.

3.1.2. Podrška novim konceptima operacija

Sustavi obrade podataka leta će primiti progresivnu implementaciju naprednih, ugovorenih i validiranih koncepta operacija za sve faze leta.

Karakteristike automatskih intenzivnih alata moraju biti takve da omoguće povezanu i efikasnu pred-taktičku i taktičku obradu letaćkih informacija u dijelovima EATMN-a.

Zračni i zemaljski sustavi i njihovi sastavni dijelovi podržavajući nove, ugovorene i validirane koncepte operacija će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani, koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da budu interoperabilni u smislu blagovremene razmjene ispravnih i dosljednih informacija i zajedničkog razumijevanja trenutnih i predviđenih operativnih situacija.

3.2. Sustavi obrade podataka nadgledanja

3.2.1. Potpune operacije

Sustavi obrade podataka nadgledanja će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da pruže zahtijevane osobine i kvalitet usluga u okviru datog okruženja (površina, aerodromska zona manevrisanja (TMA), en route) sa poznatim karakteristikama prometa, posebno u smislu preciznosti i pouzdanosti izračunatih rezultata, ispravnosti, integritetu, dostupnosti, kontinuitetu i blagovremenosti informacija na kontrolnoj poziciji.

Sustavi obrade podataka nadgledanja će se prilagoditi blagovremenoj razmjeni relevantnih, preciznih, dosljednih i povezanih informacija između njih da osiguraju optimizirane operacije kroz različite dijelove EATMN-a.

3.2.2. Podrška novim konceptima operacija

Sustavi obrade podataka nadgledanja će se prilagoditi progresivnoj dostupnosti novih izvora informacija nadgledanja na takav način da poboljšaju kvalitet usluge.

3.3. Sustavi međusklopa čovjek-mašina

3.3.1. Potpune operacije

Sustavi međusklopa čovjek-mašina sustava zemaljskog upravljanja zračnim prometom će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da ponude svom kontrolnom osoblju progresivno usaglašeno radno okruženje, uključujući funkcije i ergonomiju, ispunjavajući zahtjevane osobine za dato okruženje (površina, TMA, en route), sa poznatim karakteristikama prometa.

3.3.2. Podrška novim konceptima operacija

Sustavi međusklopa čovjek-mašina prilagodit će se progresivnom predstavljanju novih, ugovorenih i validiranih koncepata operacija i povećanoj automatizaciji, na način da se osigura da zadaci dodijeljeni kontrolnom osoblju ostanu kompatibilni sa ljudskim mogućnostima u uobičajenim i degradiranim načinima operacija.

4. *Komunikacioni sustavi i procedure za zemlja-zemlja, zrak-zemlja i zrak- zrak komunikacije*

4.1. Potpune operacije

Komunikacioni sustavi će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da postignu zahtjevane osobine u okviru datog volumena zračnog prostora ili za specifičnu primjenu, naročito u smislu vremena obrade komunikacija, integriteta, dostupnosti i kontinuiteta funkcije.

Mreža komunikacija u okviru EATMN-a će biti takva da ispuni zahtjeve kvaliteta usluge, pokrivenosti i suvišnosti.

4.2. Podrška novim konceptima operacija

Komunikacijski sustavi će poduprijeti implementaciju naprednih, ugovoreni i validiranih koncepata operacija za sve faze leta.

5. *Navigacijski sustavi i procedure*

5.1. Potpune operacije

Navigacijski sustavi će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da postignu zahtjevane horizontalne i vertikalne navigacijske osobine, naročito u smislu preciznosti i funkcionalne mogućnosti, za dato okruženje (površina, TMA, en route), sa poznatim karakteristikama prometa i eksploatisani pod ugovorenim i validiranim operativnim konceptima.

6. *Sustavi nadgledanja i procedure*

6.1. Potpune operacije

Sustavi nadgledanja će biti dizajnirani, izgrađeni, održavani i upotrebljavani koristeći odgovarajuće i validirane procedure, na takav način da postignu zahtjevane osobine primjenjive za dato okruženje (površina, TMA, en

route), sa poznatim karakteristikama prometa i eksploatisani pod ugovorenim i validiranim operativnim konceptima, naročito u smislu preciznosti, pokrivenosti, dometu i kvalitetu usluge.

Mreža nadgledanja u okviru EATMN-a će biti takva da susretne zahtjeve preciznosti, blagovremenosti, pokrivenosti i suvišnosti. Mreža nadgledanja će omogućiti razmijenu podataka nadgledanja sa ciljem unaprijeđenja operacija kroz EATMN.

7. Sustavi i procedure za usluge zrakoplovnih informacija

7.1. Potpune operacije

Precizne, blagovremene i dosljedne zrakoplovne informacije će biti date progresivno u elektronskoj formi, bazirane na zajednički ugovorenim i standardizovanim kompletu podataka.

Precizne i dosljedne zrakoplovne informacije, naročito one koje se tiču zračnih ili zemaljski-baziranih sastavnih dijelova ili sustava, će biti dostupne na blagovremen način.

7.2. Podrška novim konceptima operacija

Preciznije, kompletne i aktuelne zrakoplovne informacije će biti dostupne i korištene na blagovremen način sa ciljem podržavanja neprekidnog poboljšanja efikasnosti upotrebe zračnog prostora i aerodroma.

8. Sustavi i procedure za upotrebu meteoroloških informacija

8.1. Potpune operacije

Sustavi i procedure za upotrebu meteoroloških informacija će poboljšati sadržanost i blagovremenost njihove pripreme i kvaliteta njihove prezentacije, koristeći ugovoreni komplet podataka.

8.2. Podrška novim konceptima operacija

Sustavi i procedure za upotrebu meteoroloških informacija će poboljšati brzinu njihove dostupnosti i brzinu sa kojom one mogu biti korištene, sa ciljem podrške neprekidnog poboljšanja efikasnosti upotrebe zračnog prostora i aerodroma.

ANEKS III

SASTAVNI DIJELOVI

EC deklaracija

- o saglasnosti
- o pogodnosti za upotrebu

1. Sastavni dijelovi

Sastavni dijelovi će biti identifikovani u pravilima implementacije interoperabilnosti u suglasnosti sa odredbama u članku 3. ovog Propisa.

2. Opseg

EC deklaracija pokriva:

- procjenu suštinske usklađenosti sastavnih dijelova, promatranih izolovano, sa specifikacijama Zajednice koje se trebaju ispuniti, ili
- procjenu/sud o pogodnosti za upotrebu sastavnih dijelova, promatranih u okviru njihovog okruženja upravljanja zračnim prometom.

Procedure procjene implementirane od strane objavljenih tijela u fazama dizajna i produkcije biti će napravljene prema modulima definisanim u Odluci 93/465/EEC, u suglasnosti sa uvjetima postavljenim u relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti.

3. Sadržaj EC deklaracije

EC deklaracija o usklađenosti ili pogodnosti za upotrebu i prateći dokumenti moraju biti datirani i potpisani.

Deklaracija mora biti napisana na istom jeziku kao i instrukcije i mora sadržati slijedeće:

- reference o Propisima,
- ime i adresu proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika postavljenog u Zajednici (dati poslovno ime i punu adresu i, u slučaju ovlaštenog zastupnika, također dati poslovno ime proizvođača),
- opis sastavnog dijela,
- opis procedure koja se pratila sa ciljem deklarisanja suglasnosti ili pogodnosti za upotrebu (članak 5. ovog Propisa),
- sve odredbe ispunjene od strane sastavnog dijela i posebno njegove uslove upotrebe,
- ako je primjenjivo, ime i adresu objavljenog tijela ili tijela uključenog u praćenu proceduru sa ogledom na usklađenost ili pogodnost za upotrebu i datum certifikata o pregledu zajedno, gdje je pogodno, sa trajanjem i uvjetima validnosti certifikata,
- gdje je pogodno, reference o poštivanim specifikacijama Zajednice,
- identifikaciju potpisnika koje je opunomoćen da se obveže ispred proizvođača ili ovlaštenog zastupnika proizvođača postavljenog u Zajednici.

ANEKS IV

SUSTAVI

EC deklaracija o verifikaciji sustava

Procedura verifikacije za sustave

4. Sadržaj EC deklaracije o verifikaciji sustava

EC deklaracija o suglasnosti ili pogodnosti za upotrebu i prateći dokumenti moraju biti datirani i potpisani. Deklaracija mora biti napisana na istom jeziku kao i tehnički dokumenti i mora sadržati slijedeće:

- reference o Propisima,
- ime i adresu pružatelja usluga zračne navigacije (poslovno ime i puna adresa),
- kratki opis sustava,
- opis procedure koja se pratila sa ciljem deklarisanja usklađenosti sustava (članak 6. ovog Propisa),
- ime i adresa objavljenog tijela koje je vršilo zadatke u vezi sa procedurom verifikacije, ako je primjenjivo,
- reference dokumenata sadržanih u tehničkim dokumentima,
- gdje je pogodno, reference o specifikacijama Zajednice,
- sve relevantne privremene ili konačne odredbe sa kojima je sustav u saglasnosti i naročito, gdje je pogodno, bilo koja operativna ograničenja ili uvjeti,
- ako je privremena: trajanje validnosti EC deklaracije,
- identifikacija potpisnika.

5. Procedura verifikacije za sustave

Verifikacija sustava je procedura gdje pružatelj usluga zračne navigacije provjerava i potvrđuje da je sustav suglasan sa ovim Propisom i može biti stavljen u upotrebu na bazi ovog Propisa.

Sustav je provjeren za svaki od sljedećih aspekata:

- ukupni dizajn,
- razvoj i integracija sustava, uključujući naročito sastavni sklop i generalna podešavanja,
- integracija operativnog sustava,
- specifične odredbe održavanja sustava ako je primjenjivo.

Tamo gdje je uključivanje informiranog tijela zahtijevano na osnovu relevantnog pravila implementacije interoperabilnosti, informirano tijelo, nakon što je izvršilo zadatke u njegovoj nadležnosti u skladu sa pravilom, pravi certifikat o usklađenosti u odnosu na izvršene zadatke. Taj certifikat je namijenjen pružatelju usluga zračne navigacije. Taj pružatelj zatim pravi EC deklaraciju o verifikaciji namijenjenu za nacionalnu nadzornu vlast.

6. Tehnički dokument

Tehnički dokument koji prati EC deklaraciju o verifikaciji mora sadržati sve neophodne dokumente u odnosu na karakteristike sustava, uključujući uvjete i ograničenja upotrebe, kao i dokumente koji potvrđuju usklađenost sastavnih dijelova gdje je pogodno.

Sljedeći dokumenti će biti uključeni, minimalno:

- indikacija relevantnih dijelova tehničkih specifikacija korištenih za nabavku što osigurava suglasnost sa primjenjivim pravilima implementacije interoperabilnosti i, gdje je pogodno, specifikacije Zajednice,
- listu sastavnih dijelova kao što je navedeno u članku 3. ovog Propisa,
- kopije EC deklaracije o saglasnosti ili pogodnosti za upotrebu koje gore navedeni sastavni dijelovi moraju imati u suglasnosti sa člankom 5. ovog Propisa pridruženo, gdje je pogodno, sa kopijom zapisa testova i pregleda izvršenih od strane objavljenih tijela,
- gdje je informirano tijelo bilo uključeno u verifikaciju sustava, certifikat mora biti potpisan od strane tog tijela, izjavljuje da je sustav usklađen sa ovim Propisom i navod bilo kakvu rezervu zabilježenu u toku izvođenja aktivnosti koja nije povučena,
- gdje nije bilo uplitanja informiranog tijela, zapis testova i instalacijskih konfiguracija napravljenim s obzirom na osiguranje usklađenost sa osnovnim zahtjevima i bilo kojim posebnim zahtjevima sadržanim u relevantnim pravilima implementacije interoperabilnosti.

7. Podnošenje

Tehnički dokument mora biti priložen EC deklaraciji o verifikaciji koju pružatelj usluga zračne navigacije podnosi nacionalnoj nadzornoj vlasti.

Kopija tehničkog dokumenta mora biti čuvana od strane pružatelja tokom životnog vijeka sustava. Ta kopija mora biti poslana bilo kojoj državi članici koja to zahtijeva.

ANEKS V

INFORMIRANA TIJELA

1. Tijelo, njegov direktor i osoblje odgovorno za vršenje provjera ne može se uključiti, bilo izravno ili kao ovlašteni zastupnik, u dizajn, proizvodnju, marketing ili održavanje sastavnih dijelova ili sustava ili u njihovu upotrebu. Ovo ne isključuje mogućnost razmjene tehničkih informacija između proizvođača ili konstruktora i tog tijela.

2. Tijelo i osoblje odgovorno za provjere mora vršiti provjere sa najvećim mogućim profesionalnim integritetom i najvećom mogućom tehničkom kompetencijom i mora biti oslobođeno od bilo kakvog pritiska i poticaja, naročito finansijskog tipa, koji mogu utjecati na njihovu procjenu ili rezultate njihove inspekcije, naročito od osoba ili grupa osoba na koje utiču rezultati provjera.
3. Tijelo mora uposliti osoblje i posjedovati sredstva potrebna za adekvatno vršenje tehničkih i administrativnih zadataka povezanih sa provjerama; treba također imati pristup potrebnoj opremi za vanredne preglede.
4. Osoblje odgovorno za inspekciju mora imati:
 - jak tehnički i stručni trening,
 - zadovoljavajuće znanje o zahtjevima inspekcije koju vrše i adekvatno iskustvo u takvim operacijama,
 - zahtijevane vještine za izradu deklaracija, zapisa i izvješća kao dokaz da je inspekcija izvršena.
5. Nepristrasnost inspekcijskog osoblja mora biti garantovana. Njihova plaća ne smije ovisiti o broju obavljenih inspekcija ili o rezultatima takvih inspekcija.
6. Tijelo mora dobiti mogućnost osiguranja ukoliko nije ta mogućnost preuzeta od strane države članice u skladu sa nacionalnim zakonom, ili je država članica izravno odgovorna za inspekcije.
7. Osoblje tijela se mora pridržavati profesionalne tajnosti sa obzirom na sve informacije stečene u vršenju svojih zadataka pod ovim Propisom.

Broj 1-1-02-2-547-4/10
22. srpnja 2010. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, v. r.